

Sygn. akt I C 270/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 września 2019 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: Sędzia Izabela Wieczór

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Iwona Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu: 20 sierpnia 2019 roku w T.

sprawy z powództwa: (...) **Bank S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko: **M. K. i K. K.**

o zapłatę

I. **powództwo oddala;**

II. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego M. K. kwotę 5.417 zł. (pięć tysięcy czterysta siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,**

III. **zasądza od powoda na rzecz pozwanej K. K. kwotę 5.417 zł. (pięć tysięcy czterysta siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Izabela Wieczór.

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank Spółka Akcyjna w W. pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagał się zasądzenia od pozwanych na jego rzecz solidarnie kwoty 106 982,77 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, wskazując 22 października 2018 roku jako datę wymagalności przedmiotowego roszczenia. Nadto powód domagał się zasądzenia zwrotu kosztów sądowych w wysokości 1.338,00 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwani w dniu 30.12.2015 r. zawarli z powodem umowę pożyczki nr (...). W ramach umowy pozwani zobowiązali się do terminowej spłaty pożyczki zgodnie z harmonogramem. Dalej dodał, że w dniu 4.11.2016 r. doszło do prawnego połączenia (...) Bank S.A. z wydzieloną częścią Banku (...) S.A., dokonanego w trybie art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. i w konsekwencji wyłącznie uprawnionym do dochodzenia wierzytelności z tytułu powołanej umowy stał się (...) Bank S.A. W związku z brakiem dokonywania wpłat przez pozwanych z dniem 22 października 2018 r. przedmiotowe zobowiązanie zostało postawione w stan wymagalności. W księgach rachunkowych banku znajduje się wymagalne zadłużenie pozwanych w kwocie 106.982,77 zł, na które składa się:

- niespłacony kapitał w kwocie 102.237,58 zł,

- odsetki umowne w kwocie 3.981,85 zł,

- odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 752,94 zł

- opłaty umowne w kwocie 10,40 zł.

Pozwany nie spłacił powyższego zadłużenia, w związku z czym powstało zadłużenie w wysokości dochodzonej niniejszym pozwem, co zostało stwierdzone dokumentem urzędowym wystawianym na podstawie art. 95 ust 1 Ustawy z dnia 29.08.1997r. Prawo Bankowe, jakim jest wyciąg z ksiąg banku.

W dniu 13 grudnia 2018 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił żądanie pozwu w całości i orzekł o kosztach procesu.

W ustawowym terminie pozwani złożyli tożsame w swej treści sprzeciwy od nakazu zapłaty, domagając się uchylecia nakazu zapłaty w całości oraz oddalenia powództwa, zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany podniósł zarzuty niewykazania istnienia roszczenia w zakresie należności głównej oraz należności ubocznych, niewykazanie przekazania przez bank środków pieniężnych pozwanej, niewykazanie zawarcia umowy ubezpieczenia i w konsekwencji obciążenie pozwanej kosztami ubezpieczenia, zastosowanie niedozwolonych klauzul umownych nieobowiązujących konsumenta, niepostawienie roszczenia w stan wymagalności.

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2019 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazy zapłaty w całości oraz przekazał sprawę do tut. Sądu.

W dalszym toku sprawy strony postępowania podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 30 grudnia 2015 r. została zawarta umowa kredytu gotówkowego nr (...) przeznaczonego częściowo na spłatę innych kredytów; umowa została zawarta między Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w G. a K. K. i M. K., zamieszkałymi przy ul. (...). Kwota udzielonego kredytu wyniosła łącznie 121.228,30 zł i obejmowała kwotę 106.433,98 zł udostępnioną na spłatę innych zobowiązań oraz na inne cele kredytobiorców i kwotę 14.794,32 zł na opłacenie prowizji od udzielonego kredytu. Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty udzielonego kredytu wraz z należnymi opłatami, prowizjami i odsetkami umownymi w 120 ratach, płatnych do 24 dnia każdego miesiąca, poczynając od 24.02.2016 r. na wskazany rachunek Banku (...) S.A. Wysokość każdej raty została określona na 1.479,62 zł, z zastrzeżeniem, iż pierwsza rata kredytu wynosi 1.489,76 zł, a ostatnia rata kredytu wynosi 1.478,79 zł. Zgodnie z § 7 umowy niespłaconą w terminie określonym umową ratę kredytu bank od dnia następnego traktuje jako zadłużenie przeterminowane, zaś od zadłużenia przeterminowanego bank nalicza i pobiera odsetki karne według zmiennej stopy procentowej, określonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. W dniu zawarcia umowy stopa ta wynosiła 10% w skali roku i miała zmieniać się w przypadku zmiany stopy kredytu lombardowego NBP. Umowa przewidywała także możliwość podjęcia przez bank czynności windykacyjnych w następstwie których mógł on naliczyć opłatę za monit listowny w wysokości 30 zł, opłatę za monit telefoniczny w wysokości 35 zł, opłatę za wizytę windykatora w wysokości 65 zł.

Zgodnie z § 7 omawianej umowy bank może wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej, natomiast kredytobiorca może wypowiedzieć umowę kredytu w każdym czasie bez podania przyczyn. Termin wypowiedzenia w/w umowy wynosi 30 dni, a bank zawiadamia kredytobiorcę o wypowiedzeniu umowy kredytu w formie pisemnej, listem poleconym. W przypadku wypowiedzenia umowy kredytobiorca jest zobowiązany do spłaty całości zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizjami najpóźniej do ostatniego dnia okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia wypowiedzenia.

(d: umowa kredytowa kk 124-125v)

W dniu 4 listopada 2016 r. nastąpiło połączenie (...) Bank S.A. z wydzieloną częścią Banku (...) S.A. w trybie art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. poprzez przeniesienie na powoda części majątku Banku (...) S.A. w formie zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Tym samym powód wstąpił w prawa i obowiązki Banku (...) S.A. określone w planie podziału.

(okoliczność bezsporna, nadto d: odpis KRS kk 67-73)

Pismem z dnia 23.07.2018 r., zatytułowanym ostateczne wezwanie do zapłaty, (...) Bank S.A. w W. wezwał pozwanych do uregulowania, w terminie 7 dni od otrzymania pisma, wymagalnego zadłużenia w wysokości 2.978,82 zł wraz z kosztami wysyłki pisma w wysokości 4,20 zł.

W omawianym piśmie została zawarta informacja, iż nieuregulowanie zadłużenia może skutkować wypowiedzeniem umowy wraz z żądaniem natychmiastowej spłaty całości zobowiązania.

(d: pismo k 106 i 107)

Pismem z dnia 24 sierpnia 2018 r. powód – z powodu niedotrzymania warunków umowy i nieuregulowania zaległości, pomimo wezwania do zapłaty - warunkowo wypowiedział łączącą strony umowę kredytową nr (...) i wezwał pozwanych do dokonania, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, spłaty zaległości, które na dzień wygenerowania omawianego pisma wynosiły 4.483,18 zł wraz z kosztami wysyłki pisma w wysokości 6,20 zł.

W omawianym piśmie widniała informacja o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, wniosku o restrukturyzację zadłużenia oraz stwierdzenie, że w przypadku nieskorzystania przez pozwanych z powyższego uprawnienia, powodowy bank wypowiada łączącą strony umowę kredytową z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia omawianego pisma.

(d: pismo z dnia 24.08.2018r. k 108 i 110, zpo kk 109-109v i 111-111v)

Pismem z dnia 30 października 2018 r. powód skierował do pozwanych przedsądowe wezwanie do zapłaty, w którym wezwał ich do zapłaty wymagalnego zadłużenia z tytułu łączącej strony umowy kredytowej nr (...), które na dzień 29.10.2018 r. wynosiło 106.556,77 zł w terminie 7 dni od daty pisma.

(pismo z dnia 30.10.2018 r. k. 126 i 128, zpo k. 127-127v i 128-128v)

Sąd zważył, co następuje:

Opisany stan faktyczny był częściowo bezsporny, ponieważ pozwani nie kwestionowali faktu zawarcia między stronami umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 30 grudnia 2015 r. Pozwani podnosili natomiast między innymi, że roszczenie powoda nie zostało przez niego postawione w stan wymagalności.

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o dokumenty złożone przez stronę powodową. Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy było ustalenie, czy powód (wierzyciel) przeprowadził względem pozwanych (dłużników) postępowanie upominawcze prowadzące do wypowiedzenia umowy kredytowej w sposób zgodny z procedurą przewidzianą w art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2187 z późn. zm.).

W myśl ust. 1 art. 75c w/w ustawy jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu tym – zgodnie z ust. 2 - bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Stosowanie do ust. 3 art. 75c w/w ustawy bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków

lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Zgodnie z ust. 4 art. 75c w/w ustawy restrukturyzacja, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę. W myśl ust. 5 art. 75c w/w ustawy Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację. Na mocy ust. 6 art. 75c w/w ustawy przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do umów pożyczek pieniężnych.

Warto w tym miejscu przytoczyć stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r. (II CSK 750/15, LEX nr 2182659), zgodnie z którym wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną. Dokonanie takiego wymówienia nie może być czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet, jeżeli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Jest ono bardzo dotkliwe dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań. W podobnym tonie wypowiedział się także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 14 stycznia 2019 r. (V ACa 93/18, LEX nr 2668705), stwierdzając, iż od banku jako profesjonalisty należy oczekiwać, aby działania upominawcze, były zgodne z dyspozycją art. 75c ustawy z 1997 r. Prawo bankowe i tym samym poprzedzały właściwe wypowiedzenie umowy. Połączenie bowiem w jednym piśmie wypowiedzenia i wskazania, że zapłata zaległości spowoduje ustanie skuteczności prawnej wypowiedzenia w istocie czyni iluzorycznym postępowanie upominawcze, a wypowiedzenie umowy niejednoznaczny. Z samej istoty opomnienia wynika, że stanowi ono rodzaj skarcenia, napomnienia, przypomnienia, lecz nie ukarania.

Sąd zważył, iż w procesie cywilnym ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania i to one są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). W myśl ogólnych zasad procesowych, to na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1997 r., II CKN 531/97, LEX nr 496544), a na stronie pozwanej spoczywa obowiązek wykazania, że powodowi jego żądanie nie przysługuje (por. wyrok SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06). Innymi słowy ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo (żąda czegoś od innej osoby) obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu (czyli neguje uprawnienie żądającego) obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje.

W niniejszej sprawie strona powodowa, aby wykazać zasadność dochodzonego roszczenia, zobowiązana była wykazać, iż przed wypowiedzeniem umowy kredytu przeprowadziła postępowanie upominawcze przy wyczerpaniu procedury określonej w art. 75c ustawy Prawo bankowe. Rzeczonemu obowiązkowi strona powodowa nie sprostała albowiem zaoferowany przez nią materiał dowodowy nie pozwolił na ustalenie istnienia tych okoliczności.

Materiał dowodowy przedmiotowej sprawy obejmuje trzy pisma oznaczone datami 23 lipca 2018 r., 24 sierpnia 2018 r., 30 października 2018 r., na których jako nadawca widnieje powód, a odbiorcy – pozwani, stanowiące kolejno ostateczne wezwanie do zapłaty, warunkowe wypowiedzenie umowy kredytowej wraz z informacją o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu, przedsądowe wezwanie do zapłaty. W pierwszym z wymienionych pism, po pierwsze nie zawarto informacji o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia, a po drugie na uregulowanie wymagalnego zadłużenia w kwocie 2978,82 zł wyznaczono pozwanym termin 7 dni od dnia otrzymania pisma, podczas gdy termin przewidziany przez ustawę to 14 dni. Jeżeli chodzi natomiast o pismo z dnia 24 sierpnia 2018 r., które zostało zatytułowane przez powoda „Warunkowe wypowiedzenie Umowy kredytowej nr (...)” i doręczone obojgu pozwanym w dniu 31 sierpnia 2018 r., wypada stwierdzić, że zawarcie w nim informacji o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia nie stanowiło wyczerpania przez stronę powodową postępowania upominawczego przewidzianego dyspozycją art. 75c ustawy prawo bankowe.

W podanych wyżej okolicznościach należało uznać, iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia przez powoda łączącej strony umowy kredytu. Tym samym za słuszny należało uznać zarzut strony pozwanej, iż dochodzone przez powoda roszczenie nie zostało przez niego postawione w stan wymagalności.

Bezprzedmiotowe w tej sytuacji stały się rozważania co do pozostałych kwestii podniesionych przez stronę pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty. W tej sytuacji roszczenie jako przedwczesne podlegało oddaleniu. Nie doszło bowiem do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej, które ostatecznie mogłoby doprowadzić do wszczęcia sądowej procedury dochodzenia roszczenia wynikającego z zawartej między stronami umowy kredytowej.

Mając na uwadze powyższe Sąd w oparciu o wskazane wyżej przepisy orzekł jak w sentencji orzeczenia.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. orzekając o obowiązku zwrotu przez powoda jako stronę przegrywającą kosztów poniesionych przez pozwaną w wysokości 5417,00 zł, w tym kwoty 5400,00 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda na podstawie § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 265 ze zmianami) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.